

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la conflictul negativ de competență

în cauza penală privind învinuirea lui

Artiom Railean

*(Dosarul nr. 1cs-104/2025
Nr. PIGD: 1-22003963-01-1cc-12062025)*

Determinarea instanței de judecată competentă pentru examinarea demersului Biroului de probațiune cu privire la anularea măsurilor de constrângere cu caracter educativ este instanța sesizată inițial cu soluționarea cauzei penale.

30 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Soluționând în lipsa părților conflictul negativ de competență în cauza privind demersul de anulare a măsurilor de constrângere cu caracter educativ în privința lui Artiom Railean,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Vladislav Gribincea
Alexandru Negru, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 ianuarie 2022, Biroul de probațiune Chișinău a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, un demers cu privire la anularea măsurilor de constrângere cu caracter educativ aplicate minorului Artiom Railean prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 12 iunie 2020. Prin încheierea din 19 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a respins demersul ca inadmisibil. La [23 septembrie 2023](#), Curtea de Apel Chișinău a admis recursul, a casat încheierea și a trimis cauza la rejudecare în instanța de fond.

2. La 17 noiembrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (judecătorul de instrucție Victor Rățoi), și-a declinat competența de la examinarea demersului, considerând, că acesta ține de competența instanței de drept comun și nu a judecătorului de instrucție. Judecătorul a considerat că demersul este întemeiat eronat pe art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală, care reglementează aspecte privind executarea pedepsei, nu stabilirea acesteia. La 24 februarie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (judecător Tatiana Postolachi), a respins cauza ca nefiind de competența sa, apreciind că examinarea revine judecătorului de instrucție, și a ridicat un conflict negativ de competență. La 12 mai 2025, Curtea de Apel Chișinău a respins conflictul ca inadmisibil, reținând că acesta nu poate fi ridicat între două sedii ale aceleiași instanțe, întrucât acestea nu constituie instanțe distincte în sensul Codului de procedură penală.

3. La 19 mai 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (judecător Tatiana Postolachi), și-a declinat competența în favoarea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, motivând că această instanță a pronunțat sentința prin care Artiom Railean, care a fost liberat de răspundere penală în temeiul art. 54 și 104 Cod penal.

4. La 03 iunie 2025, Judecătoria Cimișlia (judecător Dumitru Cherdivara) s-a declarat incompetentă să examineze demersul. Instanța a motivat că, potrivit art. 470 alin. (1) și art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, competența revine instanței de judecată de la sediul în raza căreia se află organul care execută măsura aplicată, respectiv Biroul de probațiune Chișinău. Întrucât instanțele care își declină reciproc competența sunt din circumscripția diferitor curți de apel, Judecătoria Cimișlia a transmis cauza Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

5. Conform art. 44 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente. Art. 45 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că, atunci când două sau mai multe instanțe își declină competența, conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.

6. Partea relevantă a art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală este următoarea:

„**Articolul 469.** Chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei

(1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume:

/.../

18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.”

7. Partea relevantă a art. 391 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

/.../

7) în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.”

8. Partea relevantă a art. 483 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Dacă, la desfășurarea urmăririi penale, în cazurile infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave săvârșite de minor, se stabilește că minorul pentru prima dată a săvârșit o asemenea infracțiune și corectarea lui poate fi obținută fără a-l trage la răspundere penală, procurorul dispune încetarea urmăririi penale și liberarea minorului de răspundere penală în temeiul prevăzut în art.54 din Codul penal, cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ conform prevederilor art.104 din Codul penal.

/.../

(5) La judecarea cauzei penale în fond, instanța este în drept să înceteze procesul penal în temeiurile prevăzute în alin.(1) și să aplice prevederile art.54 și 104 din Codul penal.”

9. Partea relevantă a art. 54 Cod penal este următoarea:

„**Articolul 54.** Liberarea de răspundere penală a minorilor

(1) Persoana în vârstă de până la 18 ani care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală în conformitate cu prevederile procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

(2) Persoanelor liberate de răspundere penală, în conformitate cu alin.(1), li se aplică măsurile de constrângere cu caracter educativ, prevăzute la art.104.”

10. Partea relevantă a art. 104 alin. (4) Cod penal este următoarea:

„(4) În cazul eschivării sistematice a minorului de la măsurile de constrângere cu caracter educativ, la propunerea organului de stat specializat, procurorul anulează măsurile aplicate și trimite cauza în instanța de judecată, iar în cazul în care măsurile respective au fost stabilite de către instanța de judecată, aceasta le anulează și dispune trimiterea cauzei penale la procuror sau, după caz, stabilește o pedeapsă prevăzută de lege pentru fapta săvârșită.”

11. Partea relevantă a art. 291 Cod de executare este următoarea:

„(7) În cazul imposibilității de a executa măsurile de constrângere cu caracter educativ, organul de probațiune, în temeiul art.104 alin.(4) din Codul penal, adresează un demers instanței de judecată sau, după caz, procurorului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. În acest caz, conflictul de competență este între două judecătoria care se află în jurisdicția a două curți de apel diferite. Instanța ierarhic superioară comună acestora este Curtea Supremă de Justiție, care, conform art. 45 alin (1) Cod de procedură penală, este instanța competentă să examineze acest conflict de competență.

13. Completul de judecată notează că art. 469 Cod de procedură penală se aplică doar la executarea pedepsei penale. În acest caz, prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 12 iunie 2020 nu a fost aplicată o pedeapsă penală, ci, în temeiul art. 54 Cod penal, a fost încetat procesul penal, iar inculpatul a fost liberat de răspundere penală și au fost aplicate măsurile de constrângere cu caracter educativ. Prin urmare, în acest caz, art. 469 este inaplicabil, chiar dacă demersul Biroului de probațiune a fost întemeiat formal pe art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală.

14. Art. 291 alin. (7) Cod de executare, în baza căruia organul de probațiune urmează să înainteze demersul, nu stabilește clar instanța judecătorească competentă. Deși explică în para. 26 procedura de anulare a măsurilor de constrângere cu caracter educativ aplicate minorului, nici [hotărârea](#) Plenului nr. 39 din 22 noiembrie 2004 nu explică în mod clar care este instanța competentă să examineze demersul cu privire la anularea măsurilor date. Din art. 94 alin. (4) Cod penal rezultă că, în cazul anulării măsurilor de constrângere cu caracter educativ, urmează a fi aplicată o pedeapsă penală. Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, individualizarea pedepsei penale nu poate fi efectuată fără a ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea. Cel mai bine aceste aspecte pot fi clarificate de către instanța sesizată cu examinarea fondului cauzei penale. În aceste condiții, competența de examinare a demersului aparține

instanței de drept comun care a dispus încetarea procesului penal, adică Judecătoria Cimișlia.

15. Din aceste motive, în conformitate cu art. 45 Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite sesizarea Judecătoriei Cimișlia privind soluționarea conflictului negativ de competență;

Stabilește competența Judecătoriei Cimișlia la examinarea demersului cu privire la anularea măsurilor de constrângere cu caracter educativ în privința lui Artiom Railean.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Alexandru Negru